Tidsskriftet Tidsskrift for Den norske legeforening

Ny og nyttig ordbok

ANMELDELSER

ERLEND HEM
Tidsskriftet

Steinar Risnes
Medisinsk-biologisk ordbok
Latin-gresk-norsk. 861 s. Oslo: Cappelen Damm, 2018. Pris NOK 795
ISBN 978-82-02-40340-9

Det har i mange år vært tre større norske medisinske ordbøker på markedet. I 1988 lanserte Samlaget en nynorsk ordbok som er kommet i en rekke utgaver. Senere har Kunnskapsforlaget og Gyldendal utgitt tilsvarende på bokmål. Nå foreligger en fjerde.

Den nye har tittelen *Medisinsk-biologisk ordbok*, og ifølge Cappelen Damm forlag er den beregnet på «alle med behov for mer kunnskap om nomenklaturen innen medisin og biologi». Boken skal være den mest omfattende i sitt slag i Skandinavia. Den «vil være nyttig for studenter og yrkesutøvere innen medisin, odontologi, veterinærmedisin, farmasi, mikrobiologi, fysioterapi, psykologi, botanikk, zoologi, kjemi/biokjemi, samt

andre helsefag og biologiske fag», står det på vaskeseddelen. Målgruppen er altså bred. De fleste oppslagsordene er medisinsk relevante, men det dukker også opp slike som er beregnet for andre, så som hystrix (hulepiggsvin), panicum (hirse) eller vaccinium (blåbær).

Forfatteren skriver i forordet at det finnes et rikt utvalg av ordbøker innen de aktuelle fagfeltene, men få som tar utgangspunkt i de rent latinske termene. Av bokens 860 sider er nemlig hoveddelen (85 %) en latinsk-norsk ordbok med over 20 000 oppslagsord. Den gresk-norske ordlisten er til sammenligning på bare 50 sider. Hele ordboken hviler altså på dette: Oppslagsordene er skrevet på latin. Selv om forfatteren argumenterer for den latinske nomenklaturens levedyktighet, må jeg innrømme at ideen føltes fremmed. Ettersom jeg har arbeidet mer med ordboken er skepsisen blitt mindre. Man venner seg fort til det. Dessuten inneholder stort sett hver artikkel en fornorsket versjon av det latinske oppslagsordet. Imidlertid vil man lete forgjeves etter sykdomsnavn som ikke finnes på latin, slike som aids, kols eller kronisk utmattelsessyndrom.

Boken er flott utstyrt med stive permer og god papirkvalitet. Teksten er ryddig ordnet i to spalter per side, og oppslagsordene er skrevet med blå skrift, som gjør det lett å orientere seg.

Forfatteren Steinar Risnes er pensjonert professor ved Det odontologiske fakultet, Universitetet i Oslo. Han skriver at boken er blitt til over et langt tidsrom. Det kan man forstå. Det må ligge et stort og tidkrevende arbeid bak. Det er grunn til å gratulere forfatter, fagmiljø og forlag med dette fine tilskuddet til den norske ordbokfloraen.

Publisert: 3. september 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0292
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juni 2026.